

Сергій ЛЕЙЧУК: «Перше, що тоді спало на думку, - міцніше триматися за борт люльки»

Одна мудра людина якось зауважила, що час не проходить, а спливає. До того ж, дуже стрімко. Здавалося, ще буквально недавно на центральній площі Рівного стояв пам'ятник вождю світового пролетаріату, а вже виросло ціле покоління рівнян, відколи канула у небуття епоха імперського Союзу. Відтак, стають дедалі ціннішими спогади людей, які були безпосередніми учасниками тих, нині вже історичних, подій. Журналіст «7 днів» напередодні 30-річчя незалежності України зустрівся з одним із них – головою ради відновленого три роки тому Українського товариства охорони пам'яток історії та культури Рівненської області Сергієм ЛЕЙЧУКОМ, який у ті часи був депутатом Рівненської міської ради.

– Сергію Івановичу, як відомо, у 1990 році ви були депутатом Ровенської міської ради (тоді у нас Рівне ще було Ровно, – авт.). Тобто першої, демократично обраної у Рівному міської ради. Отож незалежність держави народжувалася на ваших очах. Як усе було?

вало єдине бажання – мати власну державу – вільну, самостійну, про яку мріяло і за яку билосся не одне покоління українців. У той пам'ятний

день спершу на площі навпроти Свято-Воскресенського собору, а згодом біля міськвиконкому Ровенської міської ради зібралося близько десяти тисяч рівнян.

– Розкажіть, як саме відбувалася зміна символіки у місті на офіційному рівні?

ціональної символіки – жовто-блакитного прапора, герба-тризуба, гімну «Ще не вмерла Україна» у місті набуло юридичної сили.

– А коли саме і де над Рівним замайорів державний прапор України?

– На той момент у місті склалася цікава ситуація: на центральному майдані Рівного стояла фігура «вождя пролетаріату». Тож проводити урочисте підняття національного стяга поруч із символом тоталітаризму

церкви Миколая склали на Біблії присягу на вірне служіння громаді Рівного. Через роки цю Біблію, якою користувався священник, я викупив і згодом подарував міському голові Рівного Володимир Хомку.

Після присяги тут таки був освячений і жовто-блакитний прапор, який згодом замайорів над міською Радою. А тримала його дев'ятилітня Іринка (Ірина Парфенюк) – внучка зв'язкової УПА Галини Пастушок, яка носила гіпси біля Березного.

– Кому випала честь підняти цей жовто-блакитний прапор?

– Крім мене, тодішнього депутата міської Ради, в люльці автовишки піднялися ще три народні депутати Верховної Ради УРСР – Левко Лук'яненко, Володимир Пилипчук, Василь Червоний та депутат Рівненської обласної Ради Володимир Сорока. Незабутній момент. Пригадую, коли перевантажена стріла автовишки з люлькою почала вирівнюватися, її стало хитати. Втім, на щастя, все обійшлося...

– Цікаво, про що ви в ту мить думали?

– Ваша правда, в голові роїлося. Перше, що спало на думку – міцніше триматися за борт люльки, якщо почнемо падати. Але одразу ж була й інша – не впадемо, бо там внизу люди, багато людей. І, не дай, Боже, впадемо, то цією драматичною кульмінацією буде потішатися вся комуністична братія.

Пригадую, як люлька поволі піднімалася до даху чотириповерхової будівлі міськвиконкому, її кілька разів хитнуло з боку в бік, а потім вона кілька разів вдарилася об герб УРСР. Нарід внизу вимагав збити його. Проте робити того не можна було з огляду на те, що зроблений він був з гіпсу, а гіпс – не легкий. Та й при падінні міг би травмувати людей.

бчакх. як усе було?

– Так, справді, я тоді був депутатом першої демократичної міської ради у Рівному. А ще – членом її президії та головою комісії з культури, свободи совісті та віросповідань. Тому брав участь у тих незабутніх подіях, про які неможливо згадувати без хвилювання. Скажімо, пам'ятаю, як у Рівному вперше підняли жовто-блакитний державний прапор України. З часом приходить і усвідомлення ваги та значимості тих подій. Їх можна розглядати з різних позицій, але незаперечно одне: навколо питання долі України тоді згуртувалися люди різних професій, поглядів, уподобань. Усіх об'єдну-

на символіки у місті на офіційному рівні?

– Все почалося з того, що 12 червня 1990 року на засіданні президії Ровенської міської ради було прийняте рішення за №4 «Про використання української національної символіки на території міста Ровно», а також відповідне Звернення до Верховної Ради УРСР. Саме з цим питанням я й виступив на цьому засіданні. Доповідь підтримали колеги-депутати Юрій Велигурський, Петро Кульчинський, Василь Савків, Олексій Бородін, Олег Ковальчук, Стефанія Марсуля, Володимир Ковтунець, Юрій Шевчук, Володимир Павлюк. Відтак цим рішенням президії використання на-

о стяга поруч із символом тоталітаризму

якось не випадало. Тому я запропонував зробити це біля знакового і символічного місця для рівнян – на площі навпроти Свято-Воскресенського собору. Собору, в якому свого часу правив Службу Божу перший Патріарх Київський і всієї України Автокефальної Православної Церкви Мстислав. Мене підтримали всі колеги.

Так 17 червня 1990 року, після вшанування героїв України, які полягли під Берестечком, тодішній голова міської ради Рівного Василь Марчук разом із головою міськвиконкому Іваном Федівим за участі єпископа Української Автокефальної Православної

людей.

Зрештою, нашим завданням було закріпити над міськвиконкомом національний стяг України. Отож, скинувши на дах совітський прапор, який потім підібрав колега-депутат Ілля Башта, під гучні оплески та радісні вигуки встановив прапор рідної України.

Словами не передати почуття, які вирували в душі. Особливо тоді, коли хор «Просвіти» заспівав Гімн «Ще не вмерла Україна», який підхопили тисячі рівнян... Це була неймовірно зворушлива атмосфера, сповнена твердої віри в майбутнє рідної держави.

Розмову вів Василь ГЕРУС